

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.VI.37.023/2011/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

*A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dobrossy István ügyvéd által képviselt felperesnek a **Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottság** alperes ellen közbeszerzési ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránt a Fővárosi Bíróságon 7.K.35.307/2009. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2010. szeptember 29-én kelt 3.Kf.27.204/2010/6. számú ítéletével befejezett perben, amelybe az alperes pernyertessége érdekében beavatkozott az beavatkozó, a jogerős ítélet ellen a felperes által 20. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő*

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 3.Kf.27.204/2010/6. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság 7.K.35.307/2009/11. számú ítéletét, valamint az alperes 2009. november 20-án kelt D.579/20/2009. számú határozatát hatályon kívül helyezi és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000 (nyolcvanezer) forint elsőfokú, 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú és 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A 16.500 (tizenhatezer-ötszáz) forint kereseti, a 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési és a 36.000 (harminchatezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2003. augusztus 8-án kelt alapító okirattal létrehozta a S Pedagógiai Intézetet (a továbbiakban: pedagógiai intézet). Az alapító okirat szerint az intézmény szakmailag önálló, azonban gazdálkodásában nem önálló, jogi személy. A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat Főjegyzője az ÖH:1633-3/2003. számú határozatával a S Pedagógiai-szakmai Szolgáltató Intézetet (rövidített nevén S Pedagógiai Intézet) közoktatási intézményként, mint pedagógiai-szakmai szolgáltató intézményt nyilvántartásba vette 2003. július 1-jei hatállyal. Az alapító okiratban 2004. március 30-án a fenntartó képviselőjét érintően történt változás és 2009. október 12-én történt újabb módosítás. A legutóbbi módosítás során - többek között - bekerült az alapító okiratba, hogy a fenntartó rendelkezik a közoktatás szolgáltató tevékenység folytatásának jogával. A változásokat nyilvántartásba vették.

A perben nem álló ajánlatkérő 2009. augusztus 31-én közzétett, egyszerű, tárgyalás nélküli közbeszerzési eljárást indított képzési és szaktanácsadói szolgáltatások beszerzésére. Az ajánlattételi határidőre két ajánlat érkezett, a felperes mellett a közös ajánlattevő egyike az alperesi beavatkozó volt. A közbeszerzési eljárás nyertese a felperes lett. Az eljárást lezáró döntés ellen az alperesi beavatkozó nyújtott be jogorvoslati kérelmet sérelmezve, hogy a felperes 0%-os általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) tartalommal ajánlotta meg a szaktanácsadói tevékenység ellátását.

Az alperes a 2009. november 20-án kelt D.579/20/2009. számú határozatával a jogorvoslati kérelemnek helyt adva megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 250.§ /3/ bekezdés g/ pontja szerint alkalmazandó 88.§ /1/ bekezdés f/ pontjára tekintettel a 81.§ /3/ bekezdését, ezért az ajánlatkérő eljárást lezáró döntését megsemmisítette. Határozata indokolása szerint az ajánlatot a felperes tette, a pedagógiai intézet az eljárásban ajánlattevőként nem jelent meg, a szolgáltatás nyújtója az ajánlat szerint a felperes lenne, azonban a felperesi ajánlattevő nem minősül közoktatási intézménynek, ezért az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 85.§ /1/ bekezdés i/ pontja szerinti áfa-mentes szolgáltatást sem tud nyújtani. A felperes által létrehozott közoktatási intézmény önálló jogalanyisággal rendelkezik, amely elkülönül a felperestől és a 10/1994. (V.13.) MKM rendelet (a továbbiakban: R.) 8.§ /2/ bekezdése értelmében a pedagógiai intézet köt megállapodást a szaktanácsadási feladatok ellátására. Így a közoktatás tevékenység folytatásának jogával nem a felperes, hanem a pedagógiai intézet rendelkezik, aki azonban nem volt ajánlattevője a közbeszerzési eljárásnak. Mindezek alapján a felperes ajánlata, amely a szaktanácsadás körében 0%-os

áfa megajánlást tartalmazott, nem tekinthető érvényesnek.

A felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Álláspontja szerint az ajánlat érvényességének feltétele annak vizsgálata, hogy a felszámított áfa tekintetében az ajánlat helyesen tartalmazta-e az adómentes megajánlást, szolgáltatásnyújtást. Az alperes helytállóan állapította meg, hogy közoktatási intézménynek nem a felperes, hanem az általa létrehozott és fenntartott pedagógiai intézet minősül és rá vonatkozik az áfa-mentességi szabály. A Kbt. 4.§ 1. pontja értelmében a közbeszerzési eljárás ajánlattevője a pedagógiai intézet lehetett volna, aki az áfa-mentes szaktanácsadási szolgáltatás nyújtására jogosult. A felperes ajánlata nem felelt meg az Áfa tv. 85.§ /1/ bekezdés i/ pontja szerinti áfa-mentes szolgáltatás megajánlásának, ezért az ajánlata érvénytelen volt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyet a másodfokú bíróság nem talált megalapozottnak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Ítélete indokolása szerint az adójog és közbeszerzési jog más-más jogviszonyokat ölel fel, az adóhatóság adóügyekben jár el, míg a közbeszerzési eljárás során az eljárásban szereplők a közbeszerzési jog szabályainak megfelelő eljárási rendben végzik az eljárási cselekményeket, ezeket ellenőrzi az alperes. A jogorvoslati kérelem folytán az alperesnek vizsgálnia kellett, hogy a felperes által adott ajánlat érvényes volt-e, ennek megfelelően kellett vizsgálni az ajánlat jogszabályi előírásoknak való megfelelését és e körben az érvényességi szempont vizsgálata körében kellett az áfa felszámíthatóságát vizsgálni és a jogkövetkezmény levonásával a Kbt. szabályai szerint eljárni. Így az alperes nem adójogi jogkövetkezményt állapított meg, hanem a Kbt.-nek való megfelelést, amely a hatáskörébe tartozott. Az elsőfokú bíróság helyteállóan állapította meg, hogy a felperes ajánlata nem volt érvényes, mert az ajánlati ár 0%-os áfa tartalommal való megajánlására a felperes nem volt jogosult. Az áfa-mentes szolgáltatás teljesítésére a közoktatási intézmény jogosult, a felperes azonban ilyen szolgáltatás nyújtását nem végzi, mert ezt a pedagógiai intézete nyújtja. A közoktatási intézmény jogi személy, annak fenntartója a felperes, azonban a fenntartói jogosultsága folytán nem válik közoktatási intézménnyé, függetlenül attól, hogy az intézet gazdálkodását, képviselőjét miként szabályozza az alapító okirat. A pedagógiai intézet minősül pedagógiai-szakmai intézménynek, amely szakmailag önálló és a közbeszerzési eljárás a tárgya szerint a szaktanácsadás a feladatkörébe tartozik. A szolgáltatás nyújtójának nem a felperes volt tekinthető, ezért áfa-mentes árajánlatot érvényesen nem tehetett. A másodfokú bíróság szükségtelennek találta annak vizsgálatát, hogy a pedagógiai intézet lehetett-e volna ajánlattevő, mert a perbeli jogkérdés elbírálásához ennek

vizsgálata nem volt szükséges. Az alapító okirat 2009. október 12-i módosítása a 2009. november 9-én kelt ÖH:848/2009. számú határozattal került nyilvántartásba vételre, már a közbeszerzési eljárás lezárultát követő időpontban, ezért a felperest a közoktatás szolgáltató tevékenység folytatásának jogával feljogosító, módosított alapító okirati rendelkezést figyelembe venni nem lehetett. Az ajánlat érvényességének megítélésakor hatályos alapító okirat nem deklarálta a felperes közoktatás szolgáltató tevékenység folytatásának jogát. A felperes által hivatkozott adóhatósági tájékoztatás ugyancsak a perbeli közbeszerzési eljárás lezárulta után keletkezett, ezért annak tartalma nem volt bizonyítékul elfogadható. A tájékoztatás adójogi szempontú, nem jogi norma és nem bizonyíték arra, hogy az alapító okirat módosítását megelőző időre nézve a felperes a közoktatás szolgáltató tevékenységet végezte-e és milyen minőségben.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helyt adó döntés hozatalát, másodlagosan a másodfokú bíróság új eljárásra utasítását. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32.§ /1/ bekezdését, 50.§ /1/ bekezdését, az Áfa tv. 85.§ /1/ bekezdés i/ pontját, a Pp. 164.§ /1/ bekezdését, 206.§ /1/ bekezdését, 221.§ /1/ bekezdését. A másodfokú bíróság abban a jogkérdésben, hogy a felperes nyújthat-e áfa-mentes közoktatás szolgáltató tevékenysége keretében szaktanácsadási szolgáltatást, törvénysértően foglalt állást, mert figyelmen kívül hagyta az adóhatóság tájékoztató levelét, a per során előadott érveléseit és iratellenesen állapította meg, az adóhatóság tájékoztatása nem jogi norma és az ügyben nem releváns, mert az a közbeszerzési eljárás lezárását követően keletkezett. Az adóhatósági tájékoztatás - függetlenül annak keltétől - megalapozza az állítását és cáfolja mind az alperes, mind a bíróságok álláspontját. A felperes a pedagógiai intézetet jogi személyként, de nem önálló gazdálkodó szervezetként hozta létre. A szervezet nem rendelkezik adószámmal, nincs adóalanyisága, nincs számlakibocsátási jogosultsága. Tévesen értelmezték a hatáskör elvonás vonatkozásában előterjesztett kereseti kérelmét. A felperes nem vitatta, hogy az alperes hatáskörébe tartozik az ajánlat érvényességének vizsgálata, azonban az áfa megajánlás szabályosságának megítélése előkérdése a közbeszerzési eljárásban a jogorvoslati kérelem elbírálásának, az áfa-mentes megajánlás jogszerűsége kérdése, ennek elbírálása már az adóhatóság hatáskörébe tartozik. A felperes ennek az előzetes eljárás lefolytatásának a mellőzését kifogásolta a tényállás tisztázása során. A másodfokú bíróság a 2009. október 12-i alapító okirat módosításának dokumentumait és az ehhez kapcsolódó nyilvántartásba vételt elrendelő határozatot törvénysértően hagyta figyelmen kívül.

A szolgáltatás nyújtására, számla kibocsátására a felperes jogosult, ezért önmagában az a körülmény, hogy a felperes pedagógiai intézete jogi személy, még nem alapozza meg annak ajánlattevői minőségét, mert az intézet nem önállóan gazdálkodó szervezet. Nem adta indokát a másodfokú bíróság annak, hogy a pedagógiai intézet milyen módon lehetne ajánlattevő, önmagában a jogi személyisége nem alapozza meg ajánlattevői minőségét, hiszen sem szabad pénzeszköze, sem számlázási lehetősége, sem adószáma, sem önálló gazdálkodási jogköre nincs.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte. Hivatkozott arra, hogy az ajánlattétel időpontjában - 2009. szeptember 17-én - a felperes nem minősült közoktatási intézménynek, csak annak fenntartója volt, ezért a 0%-os áfa megajánlására nem volt jogosult. A szaktanácsadói tevékenységet a pedagógiai intézet végzi és az intézet lett volna jogosult áfa-mentes szolgáltatás nyújtására, megajánlására.

Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A Legfelsőbb Bíróság vizsgálva a felperesnek a tényállás tisztázása körében az előzetes kérdést érintő felülvizsgálati kérelmét megállapította, hogy annak elbírálása, hogy az ajánlattevő az áfa-megajánlás körében a 0%-os áfa felszámítására jogosult volt-e, nem igényli az adóhatóság megkeresését, mert az adójogszabályok értelmezése és annak jogszerű alkalmazása megítélése az ajánlat érvényessége körében az alperes részéről megtehető volt, ezzel nem vonta el más szerv hatáskörét és nem terjeszkedett túl saját hatáskörén, nem kellett az eljárásba az adóhatóságot bevonni, vagy azt megkeresni. Az adójogszabályok - felperes által kifogásolt - értelmezését minden az Áfa tv. hatálya alá eső személy és szervezet értelmezi és alkalmazza. Értelmezési vita esetén nyújthat segítséget az adóhatóság tájékoztatása. Az Áfa tv. 85.§ /1/ bekezdés i/ pontja szerint mentes az adó alól az a szolgáltatásnyújtás, amelyet közoktatási intézmény ilyen minőségében teljesít. A felperes az ajánlatában erre a rendelkezésre alapítottnan ajánlott meg 0%-os áfa tartalmat a szaktanácsadási tevékenységre. Vizsgálni kellett ezért, hogy az ajánlat jogszerűen tartalmazott-e áfa-mentes megajánlást ebben a körben.

A Legfelsőbb Bíróság megállapítása szerint az első- és a másodfokú bíróság törvénysértően hagyta figyelmen kívül a bizonyítékok értékelésénél a felperes által a peres iratokhoz benyújtott adóhatósági tájékoztatást, mert az adóhatóság arról a konkrét jogkérdésről foglalt állást, hogy önálló gazdálkodással és

adószámmal nem rendelkező pedagógiai intézet által nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatás, szaktanácsadás adómentes szolgáltatásnak minősül-e, ha arról a fenntartó állítja ki a számlát. Az adóhatóság tájékoztatása egyértelmű abban a tekintetben, hogy a tevékenységet közoktatási intézményi minőségben végzik, így a felperes által nyújtott szolgáltatás mentes az általános forgalmi adó alól akkor is, ha a számlát a fenntartó állítja ki. Az adóhatóság tájékoztatását megalapozó releváns körülmény, hogy a pedagógiai intézet az alapító okirat szerint - alapításától kezdve - nem önállóan gazdálkodó intézmény, bár jogi személyisége fennáll. A nem önálló gazdálkodásból következően a pedagógiai intézet adóalanyisággal, számlakibocsátási jogosultsággal nem rendelkezik, ezek hiányában a felperes végzi a gazdálkodási feladatokat. A közoktatási intézményként működő pedagógiai intézetet úgy kell tekinteni, mintha az a felperesnek valamely szervezeti egysége lenne, mert nem önállóan gazdálkodó jogi személy, így önmaga, mint nyilvántartásba vett közoktatási intézmény a pedagógiai intézet ajánlattevőnek nem minősülhetne, hisz önmaga a szolgáltatás nyújtásáról sem számlát, sem pénzügyi teljesítést nem tudna a fenntartó nélkül teljesíteni.

Mindezek alapján a szolgáltatás nyújtójának a felperest kellett tekinteni, ő volt jogosult az ajánlat tételére, azzal, hogy a szolgáltatást az általa alapított közoktatási intézményként nyilvántartásba vett pedagógiai intézete nyújtja, de annak minden gazdálkodási kérdésében a felperes volt jogosult eljárni és dönteni, így ajánlattevőként a felperes az áfa-mentes megajánlására jogosult volt.

Mindezek alapján a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet az Áfa tv. 85.§ /1/ bekezdés i/ pontjába és a Pp. 206.§ /1/ bekezdésébe, 221.§ /1/ bekezdésébe ütközik, ezért a jogerős ítéletet az elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatállyal a Pp. 275.§ /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a Kbt. 346.§ /2/ bekezdése alkalmazása folytán a Pp. 339.§ /1/ bekezdése alapján az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte.

Az új eljárás során az alperesnek a jogorvoslati kérelmet annak alaptalansága miatt el kell utasítania és rendelkeznie kell a Kbt. 341.§ /4/ bekezdése alapján a közigazgatási és szolgáltatási díj és a jogorvoslati eljárással kapcsolatosan felmerült költségek viseléséről.

A peresztes alperes a Pp. 78.§ /1/ bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselettel felmerült elsőfokú, másodfokú és felülvizsgálati perköltsége megfizetésére. Az alperesi beavatkozó perbe bocsátkozásával többletköltség nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság az alperesi beavatkozót a Pp. 83.§ /1/ bekezdés alapján a költségviselésre nem kötelezte.

Az alperes illetékmentessége folytán a kereseti, a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli. A felperes a keresetlevelén tizenhatezer-ötszáz forint kereseti illetéket, a fellebbezésén harminchatezer forint fellebbezési illetéket illetékbélyegben a tárgyi illetékeljegyzési jog ellenére szükségtelenül lerótt, ezért e két illeték összegét a felülvizsgálati ítélet alapján az adóhatóságtól visszaigényelheti.

, 2011. november 14.

**Dr. Kárpáti Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Márton Gizella sk. előadó
bíró, Dr. Sperka Kálmán sk. bíró**

A kiadmány hitelül

bírósági írnok